

Aan het lid van Provinciale Staten,
de heer A.J.M. van Kesteren

Datum : **-5 SEP. 2017**
Documentnr. : 2017-078.008/36/A.8
dossiernummer : K2098
Behandeld door : H. Broers
Telefoonnummer : (050)316 4415
Antwoord op : uw brief van 15 augustus 2017
Bijlage :
Onderwerp : schriftelijke vragen over de tunnelveiligheid Ring Zuid

Geachte heer Van Kesteren,

In uw bovenvermelde brief heeft u schriftelijke vragen gesteld met betrekking tot het onderzoek van Rijkswaterstaat naar de brandwerendheid van beton dat gebruikt wordt voor de bouw van tunnels. Dit naar aanleiding van een artikel in het Dagblad van het Noorden op 14 augustus 2017: 'Onderzoek naar ontwerp tunnelplan Groningen'. Uit recent onderzoek blijkt dat – in geval van een extreem grote brand – er sprake kan zijn van een verminderde brandwerendheid van beton dat in tunnels is gebruikt die na 2008 zijn opgeleverd. Deze bevindingen geven aanleiding tot het doen van nader onderzoek, er wordt onder andere bekeken wat de mogelijke gevolgen zijn voor wegtunnels in aanbouw en tevens wordt nader onderzoek gedaan naar de situatie bij aquaducten en verdiepte liggingen zoals de zuidelijke ringweg. Onderstaand geven wij antwoord op uw vragen met betrekking tot dit onderwerp:

1. Bent u bekend met het artikel: "Onderzoek naar ontwerp tunnelplan Groningen" uit het Dagblad van het Noorden van 14 augustus 2017?

Ja, wij zijn bekend met het door u genoemde artikel.

2. Wanneer zijn het college van GS en het projectbureau Aanpak Ring Zuid over dit nieuwe onderzoek van Rijkswaterstaat op de hoogte gesteld?

Het projectbureau Aanpak Ring Zuid is op vrijdag 11 augustus 2017 op de hoogte gesteld. Dat uit recent onderzoek van Rijkswaterstaat is gebleken dat – in geval van een extreem grote brand – er sprake kan zijn van een verminderde brandwerendheid van beton dat in tunnels is gebruikt die na 2008 zijn opgeleverd. Ook is het projectbureau geïnformeerd dat deze bevindingen aanleiding geven voor nader onderzoek, onder andere naar de gevolgen voor de verdiepte ligging in de zuidelijke ringweg in Groningen. Deze informatie is op maandag 14 augustus 2017 door het projectbureau Aanpak Ring Zuid met de provincie Groningen gedeeld.

3. In het voortraject van de aanleg van de Zuidelijke Ringweg is meermaals het risico besproken van een grote brand, bijvoorbeeld door een ongeval met een tankauto, die vloeibaar LNG vervoert. Kan het beton van de tunnels van de Zuidelijke Ringweg een dergelijke brand wel aan?

In de contracteisen voor de ombouw van de zuidelijke ringweg is voorgeschreven dat de verdiepte ligging een extreem grote brand moet kunnen doorstaan. Ook is voorgeschreven dat de aannemer, in

dit geval Combinatie Herepoort, maatregelen moet nemen om te borgen dat de constructie in voldoende mate brandwerend is.

De eis die in het contract van de verdiepte ligging wordt gesteld aan de brandwerendheid van het beton, blijft ongewijzigd. Op basis van de recente ontwikkelingen zal het aantonen van de brandwerendheid van het gebruikte beton wel wijzigen. De projectorganisatie Aanpak Ring Zuid gaat met Combinatie Herepoort in gesprek over de wijziging van de wijze waarop de aannemer de brandwerendheid van het beton aantoont. De consequenties hiervan wordt de komende tijd in beeld gebracht. Uitgangspunt is dat een verdiepte ligging wordt gerealiseerd die (brand)veilig is.

4. Kan GS alle aanvullende informatie delen over de technische specificaties van de brandveiligheid in de aan te leggen verdiepte tunnels van de Zuidelijke Ringweg?

Ja, In het contract met Combinatie Herepoort is, met betrekking tot de brandwerendheid van het beton van de verdiepte ligging, een aantal eisen opgenomen die voortkomen uit de Richtlijn Ontwerp Kunstwerken.

Voor de veiligheid van de verdiepte ligging in de zuidelijke ringweg is bij het Tracébesluit bijlage E. Veiligheidsplan voor de verdiepte ligging, opgenomen¹. Het Veiligheidsplan is bedoeld voor alle organisaties die betrokken zullen zijn bij het werken in en nabij de verdiepte ligging.

5. Heeft dit onderzoek ook gevolgen voor vluchtdeuren, vluchtwegen en andere veiligheidsinvesteringen die in de tunnels plaats moeten vinden?

Het onderzoek richt zich op de brandwerendheid van beton en niet op andere veiligheidsinstallaties.

6. Kan het college aangeven tot wat voor meerkosten dit leidt bij een gewijzigd ontwerp?

Of op basis van de aanpassing van de aantoonbaarheid van de brandwerendheid van het gebruikte beton sprake is van meerkosten, en zo ja hoeveel, kunnen wij op dit moment niet aangeven. Het is nog te vroeg om uitspraken te doen over de uitkomsten van de gesprekken met Combinatie Herepoort, over de wijze waarop de brandwerendheid van beton wordt aangetoond, of er eventueel aanvullend onderzoek nodig is en of eventuele nieuwe inzichten leiden tot aanpassing van het ontwerp en de uitvoering van de verdiepte ligging. Vervolgens kan worden bekeken of er financiële consequenties zijn.

7. Beter beton kost meer geld, wat zijn de gevolgen voor de bouwkosten, het beschikbare budget en het uitvoeren van de drie extra optimalisaties?

Zie het antwoord op vraag 6.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

¹ [https://www.aanpakringzuid.nl/plan/bibliotheek/plandocumenten/tracebesluit-september-2014/\\$7799](https://www.aanpakringzuid.nl/plan/bibliotheek/plandocumenten/tracebesluit-september-2014/$7799)